

LIVSCYKLUS-GRUPPER

Unge enlige, barnløse par, singler og ældre par. Sådan lyder nogle af de livscyklusgrupper, som civilingeniør og økonom **HANS SKIFTER ANDERSEN** og sociolog **HANS KRISTENSEN** inddeler os i. Målet er at undersøge, hvor vi bor i de forskellige faser af livsforløbet, og hvilke ændringer der er sket gennem de seneste godt 20 år.

"Flere unge fik egen bolig i løbet af 1980'erne, men siden har andelen med egen bolig låst sig fast omkring 30 procent."

Hans Kristensen og Hans Skifter Andersen kortlægger udviklingen i befolkningens placering på boligmarkedet og viser, hvordan de faktiske boligforhold har udviklet sig fra 1981 til 2003. Undersøgelsen er baseret på registerdata; oplysninger om personer og husstande, som offentlige institutioner og myndigheder har indberettet. Alle data er samlet i Danmarks Statistik, der stiller dem til rådighed i anonymiseret form.

10 GRUPPER

Den enkeltes livsløb er bestemt af en lang række variable størrelser; biologi, samfundets historiske udvikling og den enkeltes klasse-mæssige baggrund og etniske og geografiske tilhørsforhold. Men det er muligt at generalisere og beskrive nogle dominerende livsløb, hvis man opdeler befolkningen i livscyklusgrupper. De består af mennesker, som har nogenlunde ensartede forhold med hensyn til alder, samlivssituation og forældreskab. Grundantagelsen er, at der er en tæt kobling mellem den livscyklusgruppe, man tilhører og den bolig, man har.

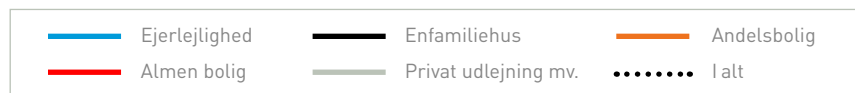
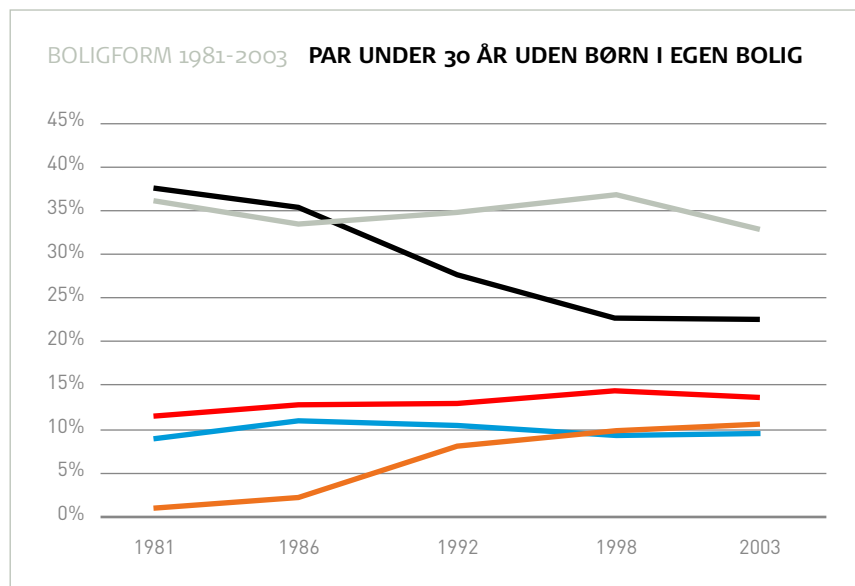
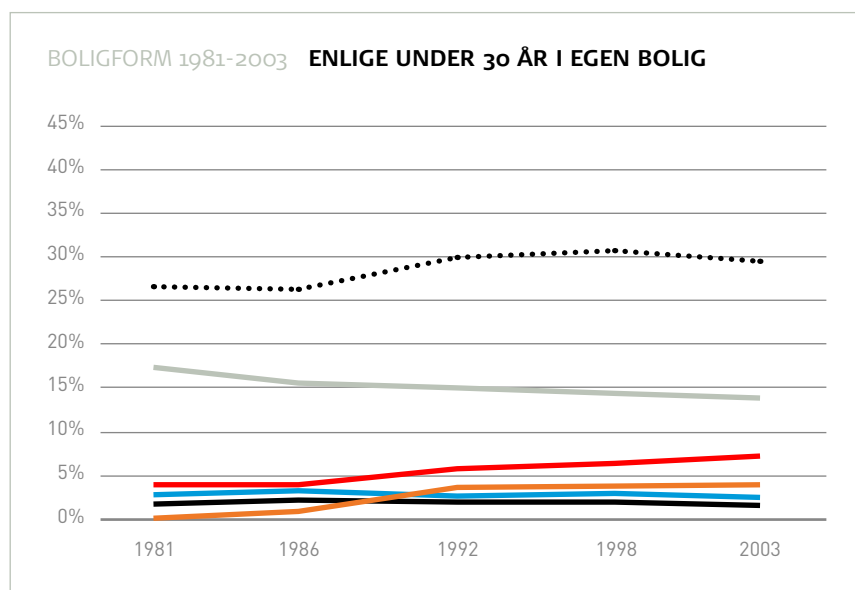
Respondenterne i undersøgelsen er delt op i 10 forskellige grupper: Hjemmeboende unge mellem 15-18 år, unge enlige, unge par uden børn, par med børn, enlige med børn, midaldrende par uden børn, singler, ældre par og enlige ældre. Gruppen 'blandede' består af husstande, der ikke kan placeres i grupperne.

For hver gruppe viser en figur udviklingen i boligformer fra 1981 til 2003.

UNGE ENLIGE

Kun omkring 30 procent af de unge enlige i alderen 18 til 29 år har egen bolig. Halvdelen af aldersgruppen bor stadig hos forældrene, cirka 10 procent bor sammen med andre i bofællesskaber og lignende, og cirka 5 procent bor på kollegier.

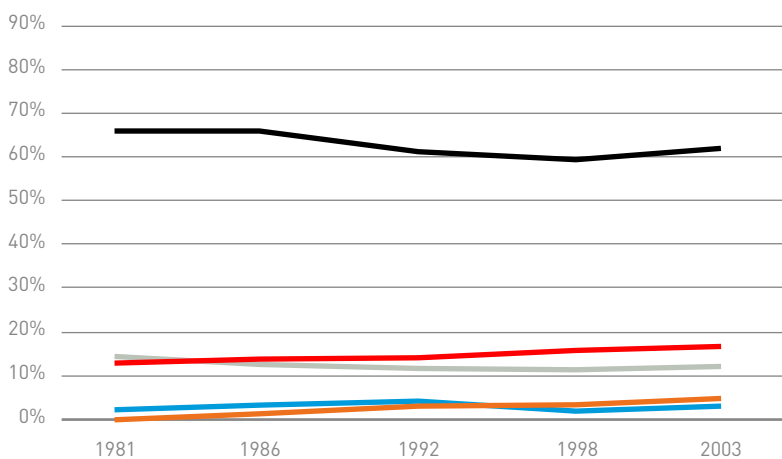
"Omkring halvdelen af de unge bor i private udlejningsboliger."

"Næsten alle unge par har egen bolig,
men færre og færre har eget hus."

"Andelen af singler i alderen 30 til 59 år,
der bor til leje, har været faldende."

BOLIGFORM 1981-2003 PAR UNDER 35 ÅR MED BØRN

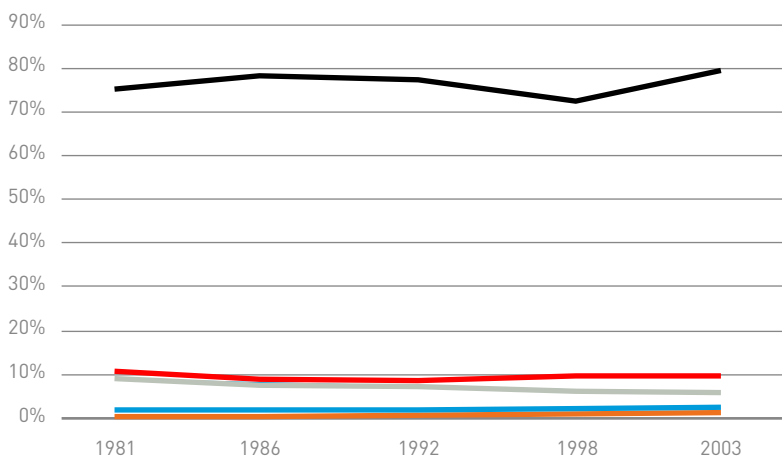
Andelen, som har egen bolig, steg fra cirka 27 procent til omkring 30 procent fra 1986 til 1998, hvorefter den kun har ændret sig lidt.

De private udlejningsboliger er den mest almindelige boligform for de unge, men i perioden har der været et fald i andelen, der vælger den boligform, mens andelen, der bor i almennyttige boliger har været gradvist stigende. Fra 1986 til 1992 var der en markant stigning i andelen, der bor i andelsboliger.

UNGE PAR

91 procent af de unge par under 30, som endnu ikke har fået børn, havde egen bolig i 2003. Den andel lå på over 95 procent i de tidligere år. Det kan skyldes, at flere deler bolig med andre eller bor i kollegieværelser mv.

BOLIGFORM 1981-2003 PAR OVER 35 ÅR MED BØRN

Andelen i enfamiliehus er ligeledes faldet kraftigt. I periodens begyndelse boede godt 37 procent i enfamiliehuset, som var den mest almindelige boligform. Ved periodens slutning var andelen faldet til cirka 23 procent. I 1981 boede kun et par procent i andelsbolig, mens det var steget til 10 procent i 2003. Ved periodens slutning var den mest almindelige boligform den private udlejningsbolig med cirka 33 procent af gruppen.

BØRNEFAMILIERNE

Mellem 70 og 80 procent af børnefamilierne med to voksne og et eller flere børn bor i eget enfamiliehus.

Blandt de unge par under 35 år med børn er der to udviklingstræk, som har præget udviklingen i de godt tyve år. Dels et langsomt fald i andelen, som bor i eget enfamiliehus fra cirka 67 procent til cirka 61 procent. Dels en modsvarende stigning i andelen, som bor i andelsbolig fra ingen til godt 5 procent.

**"Enlige med børn bor til leje,
flest i almene boliger."**

Blandt de ældre par med børn har andelen i eget enfamiliehus svinget mellem 70 procent og 80 procent. Enfamiliehuset har fastholdt sin popularitet igennem hele perioden, trods store udsving i priserne på ejerboliger. Der har samtidig været et jævnt fald i andelen, som bor i privat udlejningsbolig fra 10 procent i 1981 til cirka 6 procent i 2003.

ENLIGE FORSØRGERE

De enlige forsørgere med børn har et bosætningsmønster, som er helt anderledes end alle de øvrige grupper. Mellem 65 og 70 procent af gruppen har igennem hele perioden boet til leje. Flest i den almene sektor, som har huset mellem 40 og 45 procent. Færre i den private udlejningssektor, hvor der i 1981 boede næsten 30 procent og i 2003 knapt 25 procent. Der har i hele perioden været en støt stigende andel, som bor i andelsbolig.

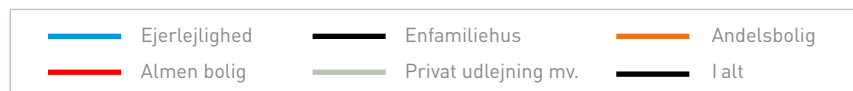
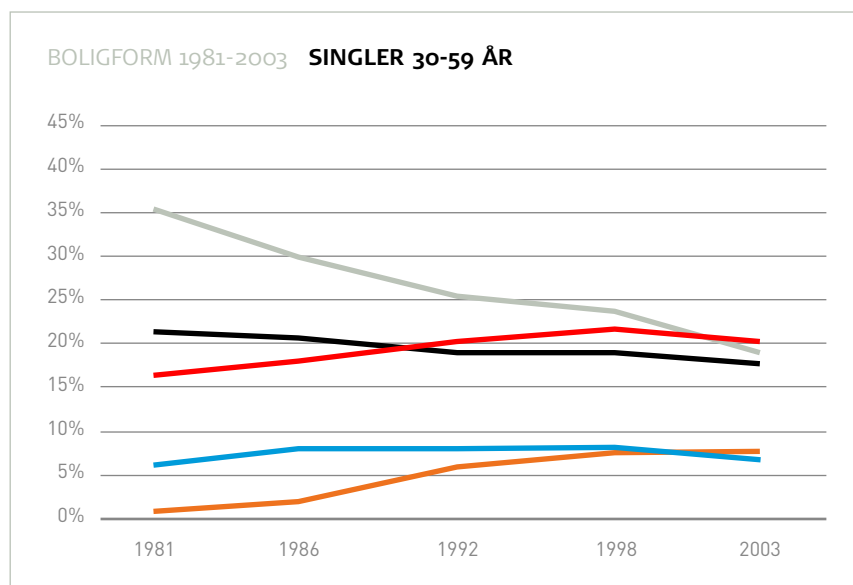
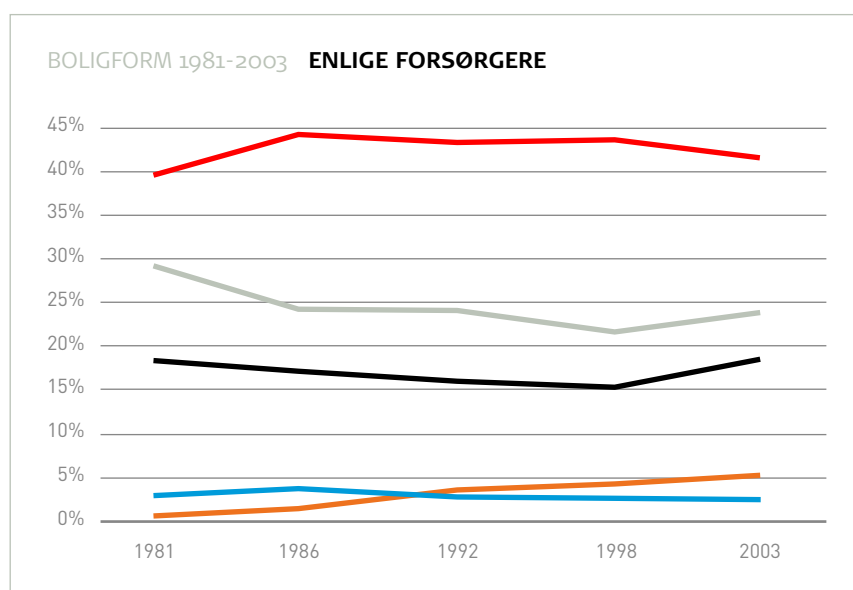
MIDALDRENDE SINGLER

Næsten en fjerdedel af denne gruppe har ikke egen bolig men bor formentlig hos familie, deler bolig med andre, bor i bofællesskaber eller på kollegier. De kan også bo i "boliger" uden køkken, som på grund af denne mangel definitions-mæssigt ikke er en bolig og ikke optræder som sådan i statistikkerne. Andelen, der bor i private udlejningsboliger, er faldet fra godt 35 procent til lidt under 20 procent. I modsætning til det er andelen, der bor i almene boliger, steget fra cirka 16 procent til 20 procent, og andelen i andelsboliger er steget fra en procent til cirka 8 procent.

MIDALDRENDE PAR UDEN BØRN

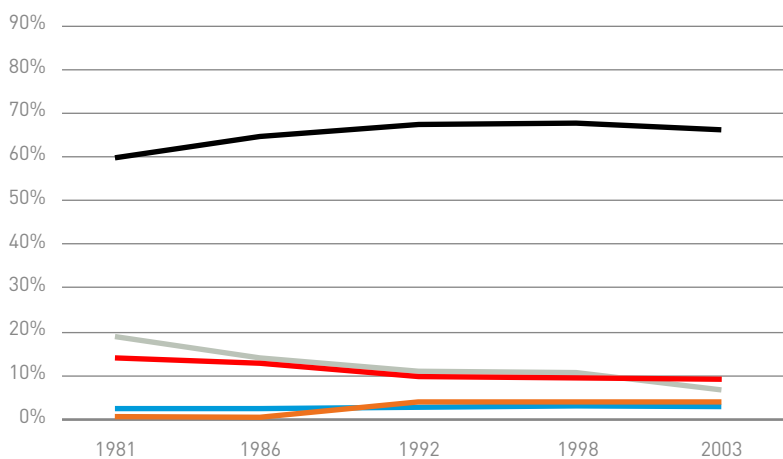
Størsteparten af de midaldrende, der bor sammen som par men ikke har børn, har igennem hele perioden boet i eget enfamiliehus – omkring 60 procent i 1981 og cirka 67 procent ved periodens slutning. Andelen, der boede i privat udlejning, er blevet reduceret fra 20 procent til cirka 8 procent siden 1981, men også andelen i almene udlejningsboliger er gået ned.

**"Andelen af singler, der bor
i andelsboliger, er steget."**

"Flere og flere af de ældre par bliver boende i enfamiliehusene."

BOLIGFORM 1981-2003 PAR 30-59 ÅR UDEN BØRN

■ Ejerlejlighed   ■ Enfamiliehus   ■ Andelsbolig
■ Almen bolig   ■ Privat udlejning mv.

ÆLDRE

Blandt de ældre par på over 60 år bor væsentligt færre i privat udlejning, mens der ses en meget lille forandring i de almene udlejningsboliger. En konstant stigende andel bor i eget enfamiliehus – i 1981 var det cirka 57 procent, og i 2003 cirka 68 procent. Tallene skyldes formentlig, at ældre bliver boende i eget hus længere end tidligere.

ÆLDRE ENLIGE

Blandt de ældre enlige over 60 år har den mest markante forandring været en støt stigende andel, som bor i almene lejeboliger. Udviklingen er gået fra godt 15 procent til næsten 30 procent. En forklaring kunne være, at der i perioden er bygget en del almene ældreboliger. Andelen, som bor i privat udlejning, er faldet markant fra cirka 43 procent til 25 procent. Igennem hele perioden har cirka 30 procent af de ældre enlige boet i eget enfamiliehus. Denne andel er hverken steget eller faldet på de godt tyve år.

HANS KRISTENSEN

Sociolog, centerleder
Sociologisk Institut
Københavns Universitet
hk@soc.ku.dk

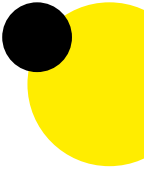
HANS SKIFTER ANDERSEN

Civilingeniør, økonom, seniorforsker
Statens Byggeforskningsinstitut
Aalborg Universitet
hsa@sbi.dk

LÆS MERE

Befolkningens boligønsker
Har boligkrisen ændret boligpræferencerne 2008-09?
www.bovel.dk

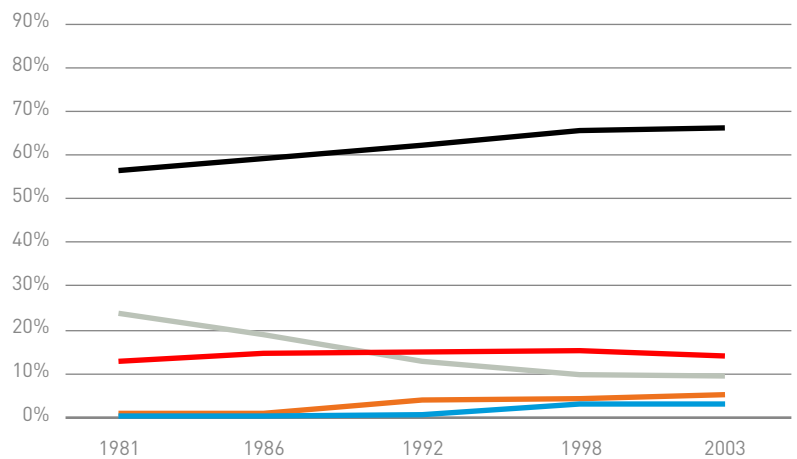

"Enlige ældre bor i stigende grad i almene boliger."

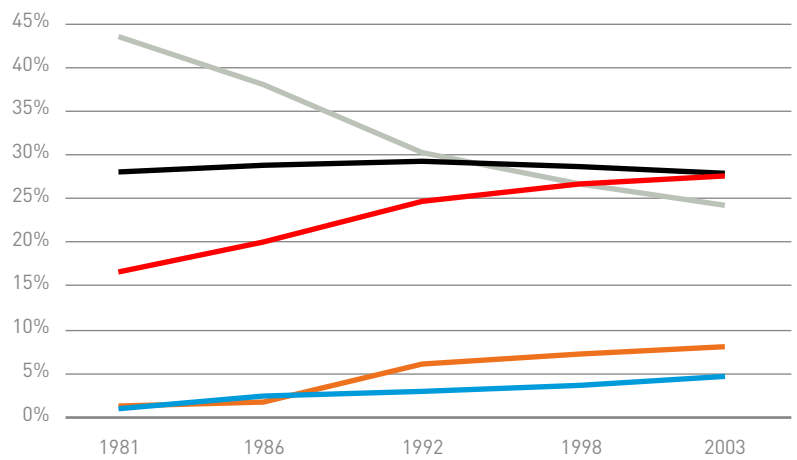
DE VIGTIGSTE ÆNDRINGER FRA 1981 TIL 2003

- Flere unge fik egen bolig i løbet af 1980'erne, men siden har andelen med egen bolig låst sig fast omkring 30 procent
- Omkring halvdelen af de unge bor i private udlejningsboliger
- Næsten alle unge par har egen bolig, men færre og færre har eget hus – men det får de, når de bliver over 35, og især hvis de har fået børn
- Andelen af singler i alderen 30 til 59 år, der bor til leje, har været faldende fra 50 til 40 procent, mens andelen, der bor i andelsboliger, er steget
- Enlige med børn bor til leje – flest i almene boliger
- Blandt de ældre enlige bor næsten halvdelen til leje – i stigende grad i de almene boliger
- Flere og flere af de ældre par bliver boende i enfamiliehusene

BOLIGFORM 1981-2003 ÆLDRE PAR 60+

BOLIGFORM 1981-2003 ÆLDRE ENLIGE 60+

— Ejerlejlighed   — Enfamiliehus   — Andelsbolig
— Almene bolig   — Privat udlejning mv.   ..... I alt